

Kraków, 9.07.2025

Konferencja
por. 14.07.2025
dyskusja
Z-ca Przewodniczącej
Rady Dyscypliny Nauki Medyczne
prof. dr hab. Tomasz Grzybowski

Dr hab. n. med. Przemysław Pękala

Katedra Anatomii

Uniwersytet Jagielloński

Collegium Medicum

Recenzja rozprawy doktorskiej zatytułowanej:

„Analiza złamań miednicy leczonych operacyjnie ze szczególnym
określeniem czynników mających wpływ na okres okołoperacyjny.
Wpływ pandemii COVID-19 na epidemiologię złamań miednic.”

Autor pracy: lek. Tomasz Pielak

Promotor: Dr hab. n. med. Jan Zabrzyński, prof. UMK

Recenzja została przygotowana w związku z powołaniem mnie przez Radę Dyscypliny Nauk Medycznych Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy do pełnienia funkcji recenzenta rozprawy doktorskiej lek. Tomasza Pielaka, ubiegającego się o stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki medyczne.

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska liczy 83 strony i oparta jest na dwóch publikacjach, które ukazały się w recenzowanych czasopismach naukowych. Na tekst rozprawy składają się następujące rozdziały: Wstęp, Epidemiologia złamań miednicy, klasyfikacje złamań panewki stawu biodrowego i pierścienia miednicy, Urazy towarzyszące złamaniom panewki stawu biodrowego i pierścienia miednicy, Wpływ pandemii COVID-19 na epidemiologię złamań miednic, Cel pracy, Streszczenia artykułów oryginalnych, Wnioski, Streszczenie, Summary oraz Bibliografia. Praca zawiera również załączniki (oświadczenia współautorów, teksty publikacji oraz zgodę komisji bioetycznej).

W ramach niniejszej rozprawy doktorskiej lek. Tomasz Pielak opublikował następujące manuskrypty:

1. **Pielak T**, Wójcicki R, Walus P, Jabłoński A, Wiciński M, Jasiewicz P, Małkowski B, Nowak S, Zabrzyński J. The Association between BMI, Days Spent in Hospital, Blood Loss, Surgery Time and Polytrauma Pelvic Fracture—A Retrospective Analysis of 76 Patients. *Applied Sciences*. 2023; 13(18):10546. Doi: 10.3390/app131810546
2. **Pielak T**, Zabrzyńska M, Wójcicki R, Erdmann J, Walus P, Małkowski B, Ohla J, Jabłoński A, Demir M, Wiciński M, Zabrzyński, J. (2025).

Impact of COVID-19 pandemic outbreak on pelvic trauma surgical management. Scientific reports, 15(1), 6323. Doi.: 10.1038/s41598-025-90895-3

Złamania miednicy są trzecią najczęstszą przyczyną zgonów w wypadkach komunikacyjnych, a ich leczenie stanowi istotny problem kliniczny współczesnej traumatologii. Badania w tym zakresie są nie tylko ciekawe, ale i istotne klinicznie z uwagi na liczne komplikacje oraz znaczne obniżenie jakości życia chorych, którzy doznali złamań miednicy.

Pierwszy z artykułów 'The Association between BMI, Days Spent in Hospital, Blood Loss, Surgery Time and Polytrauma Pelvic Fracture—A Retrospective Analysis of 76 Patients' w jasny sposób pokazał, że pacjenci, którzy doznali złamania miednicy w przebiegu urazu wielonarządowego, wymagali istotnie większej liczby przetoczonych jednostek krwi (1.02 jednostki vs. 0.55 jednostki w grupie bez urazu wielonarządowego). Co ciekawe, czas hospitalizacji w przypadku złamań miednicy z towarzyszącym urazem wielonarządowym był dłuższy w porównaniu do grupy kontrolnej (5.84 vs. 3.58 dnia). Jedynymi uwagami dotyczącymi tej publikacji są relatywnie mało liczna grupa badawcza (76 pacjentów) oraz zespół operacyjny ograniczony do dwóch pierwszych operatorów.

Artykuł zatytułowany 'Impact of COVID-19 pandemic outbreak on pelvic trauma surgical management' pokazał, że pandemia dotknęła również w istotny sposób traumatologię w Polsce. W okresie pandemii COVID-19 hospitalizacje pacjentów ze złamaniami miednicy były krótsze, a pacjenci otrzymywali mniejszą ilość transfuzji krwi. Wykazano również spodziewane różnice pomiędzy grupami pacjentów wymagającymi zespolenia panewki stawu biodrowego oraz złamaniami pierścienia miednicy.

Podsumowując, tekst rozprawy doktorskiej jest spójny i logiczny. Przedstawione wnioski korespondują z założeniami przedstawionymi w celach pracy. Obszerna interpretacja i dyskusja otrzymanych wyników dowodzą na zrozumienie badanego tematu zarówno w zakresie metodologii jak i aspektów klinicznych.

Z obowiązku recenzenta poniżej przedstawiam kilka uwag dotyczących rozprawy doktorskiej lek. Tomasza Pielaka.

Tabela 1 opisująca klasyfikację złamań miednicy zawiera zwięzłe i istotne informacje, ale jej układ sprawia, że jest mało czytelna.

Unikałbym kalki z języka obcego, jaką jest termin *politruma*, a korzystał z funkcjonującego w języku polskim określenia uraz wielonarządowy.

W przypadku szczegółowych celów pracy sugerowałabym zmianę treści pierwszego z podpunktów na: „Ocena wpływu *wybranych* czynników (wartość wskaźnika BMI, liczba dni hospitalizacji, przetoczenie krwi, czas trwania operacji) na *przebieg leczenia* pacjentów, którzy doznali złamania miednicy.”

W przypadku wersji angielskiej streszczenia występują błędy gramatyczne oraz stylistyczne, niezmieniające jednak wartości naukowej abstraktu. Zachęcam autora do używania konsekwentnie strony biernej lub czynnej w przypadku tekstu anglojęzycznego. Dodatkowo, sugerowałbym unikanie powtórzeń. Te drobne błędy nie zmieniają jednak wartości naukowej ani czytelności abstraktu.

Spis piśmiennictwa zawiera 44 pozycje dobrze dobranej literatury. Doktorant wybrał aktualne artykuły opublikowane w renomowanych i uznanych czasopismach naukowych o zasięgu międzynarodowym. Z obowiązku recenzenta muszę nadmienić, iż większość pozycji piśmiennictwa zawierają cyfrowy identyfikator dokumentu elektronicznego DOI (ang. Digital Object Identifier) i/lub odnośnik URL (ang. Uniform Resource Locator) do cyfrowych baz danych,

natomiast w przypadku niektórych nie umieszczono takiej informacji. Może to utrudnić czytelnikowi identyfikację cytowanych źródeł.

Co istotne, przedstawione powyżej uwagi recenzenta nie umniejszają wartości naukowej i klinicznej przeprowadzonych badań oraz otrzymanych wyników. Badania zostały zaplanowane oraz przeprowadzone w należyty sposób, co wskazuje na rzetelny i rozbudowany warsztat metodologiczny Autora oraz ścisły nadzór Promotora. Praca została napisana w logiczny sposób.

Protokół badania został zatwierdzony przez Komisję Bioetyczną Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy (**nr KB 645/2022**), a badania przeprowadzono zgodnie z Deklaracją Helsińską.

Należy podkreślić, że Doktorant wraz z Promotorem obrali najtrudniejszą drogę i przed złożeniem rozprawy doktorskiej wysłali teksty artykułów celem niezależnej oceny przez niezależnych i zaślepionych recenzentów. Artykuły te po pozytywnych recenzjach międzynarodowych ekspertów ukazały się w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym w formule Open Access.

Podsumowując, przedstawiona mi do recenzji praca doktorska spełnia kryteria wymagane dla przewodów doktorskich przewidziane w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r., Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018r., poz. 1668 z późniejszymi zmianami). Tym samym, wnoszę do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy o dopuszczenie lek. Tomasza Pielaka do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Równocześnie, z uwagi na bardzo wysoką wartość naukową oraz

znaczenie kliniczne przeprowadzonych badań, wniosuję o wyróżnienie
przedstawionej mi do recenzji rozprawy doktorskiej.

A handwritten signature in blue ink, consisting of two parts. The first part is a stylized, cursive name, possibly 'Paweł', and the second part is a shorter, more compact signature, possibly 'Kuto'.